



MØBELSNEDKERENS SKAMMEL

En skammel er et møbel, der kan bruges i mange situationer. Her har vi bygget en med **lækre håndværksmæssige detaljer**, der ikke bare gør den flot, men også bundsolid.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Det er udfordrende at lave sit eget limtræ, og det kræver grundighed at få fletsædet helt stramt.

LET SVÆRT

TIDSFORBRUG

1 dags tid samlet set, men der er et par dage med tørretid indimellem.

PRIS

Ca. 400 kr.

MATERIALER

1 reglar, 45 x 45 mm, 360 cm
(saves til strimler på 12 x 45 mm og samles til limtræ til sædet):

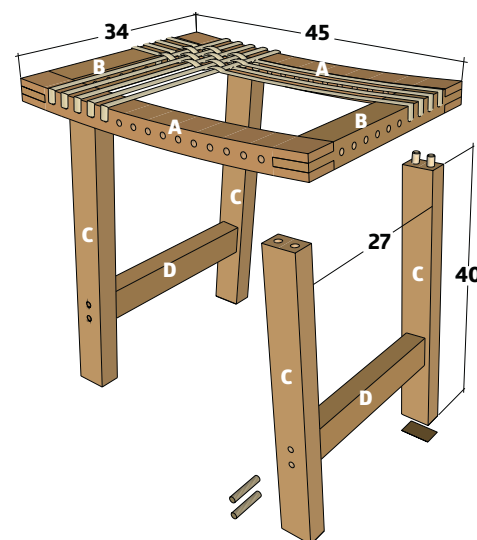
- 2 buede stykker (A) a 45 cm
- 2 lige endestykker (B) a 34 cm
- 4 ben (C) a 40 cm
- 2 tværstivere (D) a 27 cm
- Krydsfiner til skabelon

Desuden:

- PU-lim og små søm
- Dyvler: 8 stk. 8 mm, 8 stk. 10 mm
- Voks og små læderlapper
- Snor, ca. 15 meter

SPECIALVÆRKTØJ

- Japansav



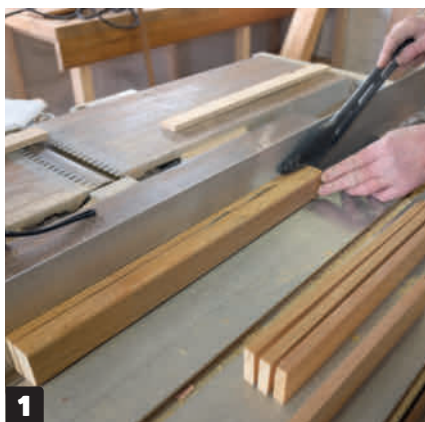
Skamlen består af et buet fletsæde (A og B) og to sæt ben (C og D). Både ben og tværstiverne imellem benene er monteret med dyvler.

Ramme

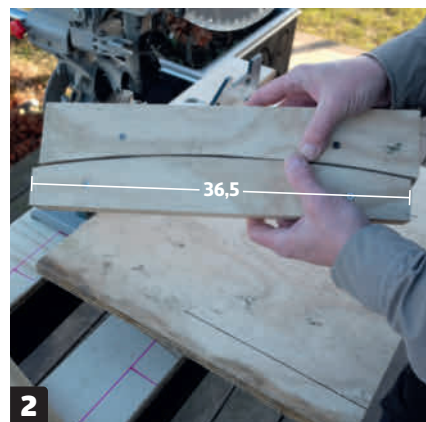
Skamlens sæde består af en træramme, der samles af lister som limtræ. Her saver vi selv listerne ud af 45 x 45 mm reglar. For at du kan forme træet, skal du bygge en skabelon med den form, som limtræet skal have, hvor det kan sidde fastspændt et døgn tid.

Inden listerne fastgøres, varmes de op i en 125 grader varm ovn med vandbad i ca. 30-40 min., så de er mere bøjelige og lettere at arbejde med.

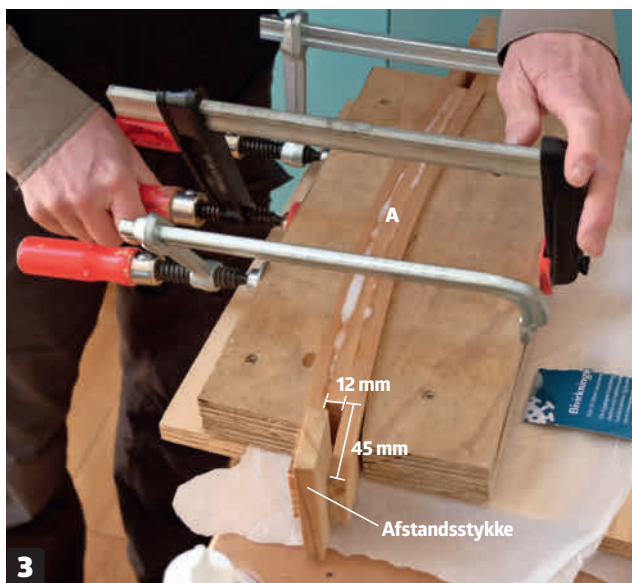
Delene samles med lister, der er en smule på overmål. Det overskydende træ saves af til sidst. Inden du limer, er det smart at lave en prøvesamling.



1 Strimler af reglar saves ud på bordrundsaven. Reglaren er 45 x 45 mm og saves ud i 12 mm smalle strimler. Du kan evt. også købe færdige lister i samme tykkelse.



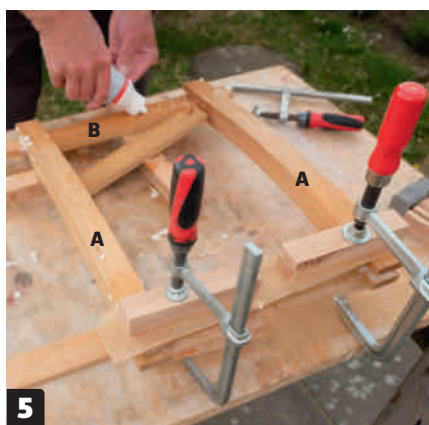
2 Lav en skabelon af krydsfiner til det buede sæde, som skal laves af de tynde lister. Hver af de to buede dele består af to stykker krydsfinerplader, der er samlet med skruer, så de har en tykkelse på 36 mm.



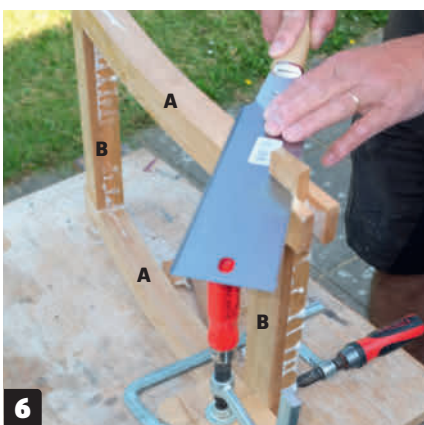
De buede limtræsstykker (A) samles. Fordel PU-lim på de opvarmede lister, og spænd dem fast i skabelonen med tvinger. Den nederste del af skabelonen er fastgjort til en krydsfinerplade med et par små afstandsstykker og et lag bagepapir imellem, så limtræet er til at få fri efter et døgn tid. I enderne sættes afstandsstykker, der sikrer, at mellemrummet er 12 mm.



4 Saml også de lige stykker (B). Den midterste liste skal være lang, så der kan laves en tap. I første omgang er det kun to lister, der limes sammen. Det sidste stykke limes på, når rammen til sædet samles.



5 Rammen samles, når limtræsstykkerne (A og B) er tørre efter et døgn tid. Tjek, at de har samme tykkelse på 36 mm. Hvis ikke, slib da lidt. Den sidste del af B-stykkerne limes fast med PU-lim og spændes fast.



6 Det overskydende træ i enderne fjernes med en japansav. Fjern også skummet fra PU-limen. Det er smart at fjerne limen, inden den hærdet op – det kan du gøre med en hårdtopvredet, fugtig klud.

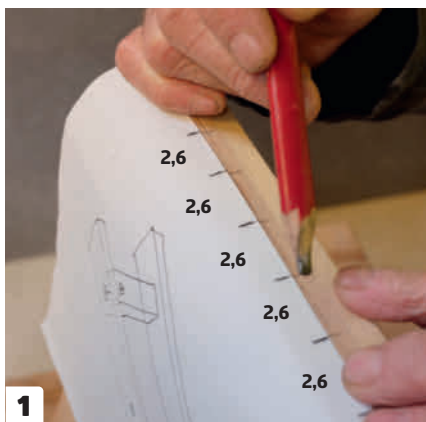


7 Rammen slibes, og kanterne rundes en smule, så de er mindre modtagelige over for hak. En handy excentersliber kan komme ind i kroge og er perfekt til arbejdet.

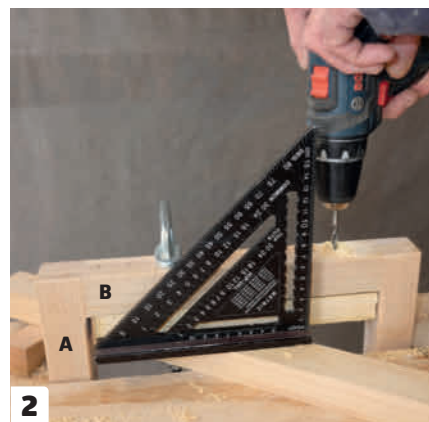
Huller og ben

Nu skal du i gang med præcisionsarbejde. Hullerne i rammen til fletsædet skal sidde med præcis samme afstand. Det klarer du ved at tegne op efter en skabelon.

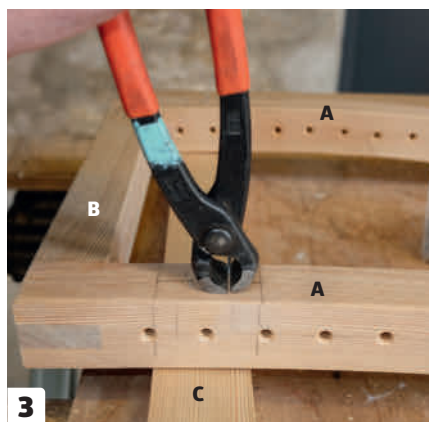
Benene og tværstykkerne mellem benene skal monteres med dyvler. De skal også sidde helt nøjagtigt, så du får en flot finish. Her mærker vi op til dyvlernes placering ved hjælp af små søm, der laver små markeringer i benenes ender, så du ved, hvor der skal bores til dyvlerne. Husk at lave et borestop på boret, fx med tape, der markerer, hvor dybe hullerne skal være.



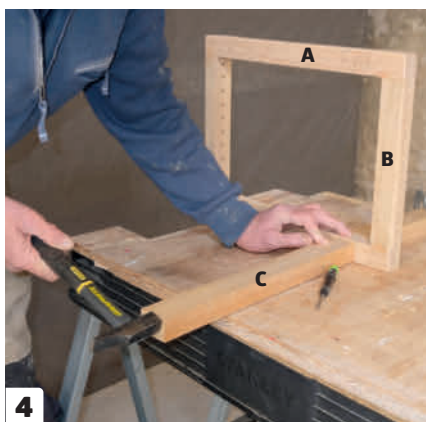
1 Tegn op til huller på rammen, så du kan bore huller og lave et fletsæde. Tegner du hullernes placering op på et stykke papir, er målene lette at overføre. Der skal være 14 huller på langsiderne og 10 på de korte.



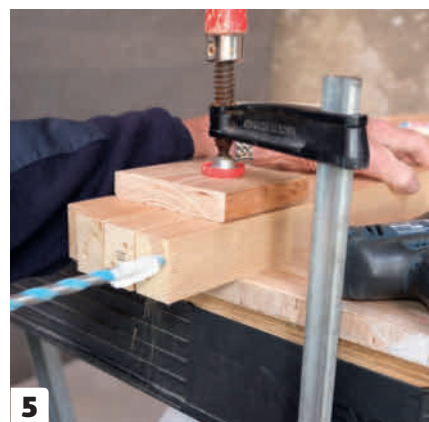
2 Bor hullerne, gerne efter en vinkel, så du ikke borer skævt ned i rammen. Hullerne er 4 mm, og de forsænkes alle en smule. Læg en træklods under – så undgår du, at hullerne flosser på undersiden.



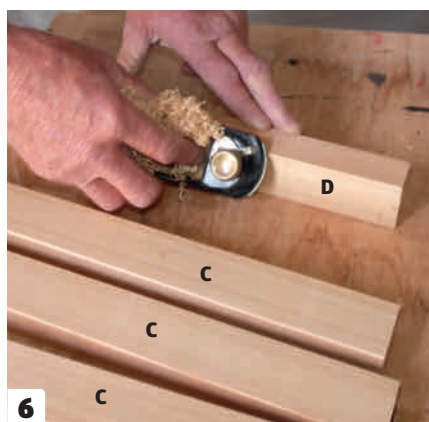
3 Mærk op på rammen, hvor benene (C) skal fastgøres. De skal monteres med to dyvler i hver samling – en på hver side af hul nr. to. Sæt her et 2 mm søm, som du napper af, så det kun stikker et par mm op.



4 Placér benets ende ud for midten af de to sømspidsder. Læg så en klods mod benet i den anden ende, så du ikke laver mærker, og bank det op mod sømenderne med en hammer. Så er der mærket op til dyvlerne.



5 Bor for til dyvlerne i benene. Først bores for med et 5 mm bor, så træet ikke flækker, bagefter med et 10 mm bor (størrelsen på dyvlerne). Her skal hullet være 2,5 cm dybt. Afstanden markeres med tape på boret.



6 Benene (C) og de to tværstivere (D) rundes i kanterne, da runde kanter ikke er så modtagelige over for stød som skarpe. Det er smart at gøre nu – inden skamlen samles – så du bedst muligt kan komme til.



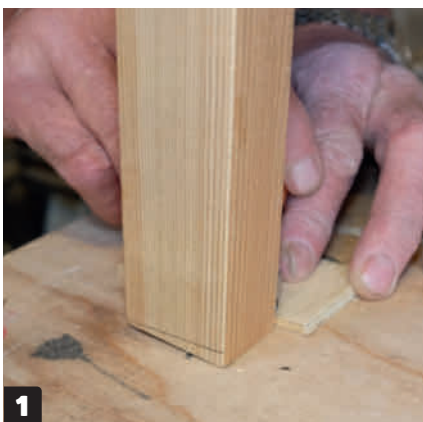
Benene samles og monteres til rammen. Tværstiveren (D) fastgøres mellem benene med lim og synlige dyvler (8 mm). Benene er også fastgjort med dyvler (10 mm) til rammen (A og B), men her sidder dyvlerne skjult. Den overskydende del af dyvlerne til tværstiverne saves af og slibes glat med overfladen.

Sæde og finish

Skamlens ben skal skæres til, så de er lige lange og får en god kontakt til gulvet med hele benets endeflade. Så kommer skamlen til at stå stabilt og er behagelig at sidde på.

Fletsædet laves med en snor af kunststof, der minder om hampesnor, så skamlen får et naturligt look. Du skal bruge to snore – en på 10 m til fletsædets korte led og en på 5 m til fletsædets lange led. Snoren trækkes igennem hullerne med en "nål" lavet af tape.

Inden du laver fletsædet, er det smart at give træet en overfladebehandling – her får den voks.



1

Justér benhøjden, så skamlen kommer til at stå lige meget på alle fire ben. Skamlen placeres på et jævnt underlag, hvor du mærker længden på benene op og laver en lige streg, fx med en stump krydsfinerplade.



2

Sav benene til, så de bliver lige lange. Spænd skamlen fast med et par tvinger, mens du saver med japansaven, der efterlader fine, ensartede snit.



3

Forsænk de to hjørnehuller i rammen, hvor snoren til fletsædet skal starte og slutte. Her er der plads til knuden på snoren, som dermed kommer til at være skjult.



4

Slib skamlen med excentersliberen en sidste gang på alle flader. Sørg for hele tiden at holde maskinen i gang, så du ikke kommer til at lave fordybninger i træet.



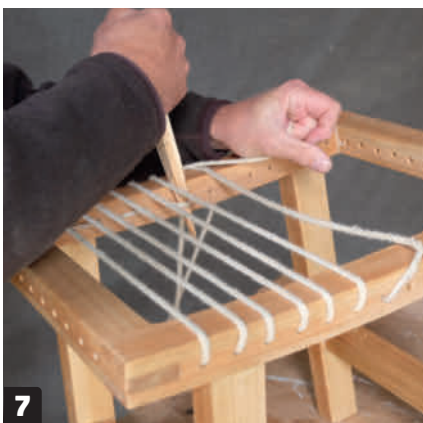
5

Her limes læderstumper under benene, så skamlen ikke ridser gulvet, når den flyttes rundt. Læderstumperne skæres til, så de er lidt mindre end endefladerne.



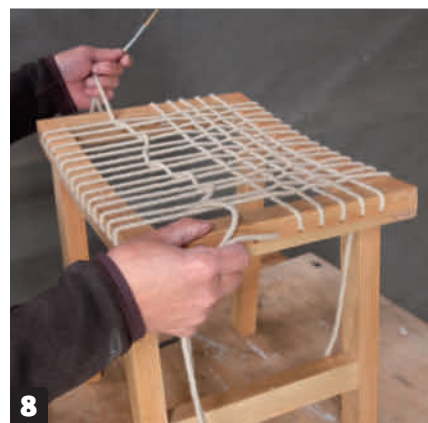
6

Skamlen får en gang voks over det hele, inden fletsædet laves. Overfladen af voks gør skamlen mere modstandsdygtig over for pletter og lettere at rengøre. Du kan også efterbehandle med olie, sæbe eller lak.



7

Lav fletsædet. Du skal bruge en snor på ca. 10 m til fletsædet på den korte led. Bind en knude for enden, og træk den igennem hullerne i rammen. Sørg for at spænde snoren hårdt. Tag fx en trækile til hjælp.



8

Træk snoren igennem hullerne på den lange led, så der dannes et fletmønster. Her skal snoren kun være 5 m lang. Den trækkes igennem hullerne med en "nål" lavet af tape, der er klistret fast til snoren.